

Ezechiel

Zastavení čtvrté

Ezechiel 14,1-11

Modly v srdcích (verše 1-3)

Za Ezechielem přišli Izraelští starší, přední mužové komunity přestěhovaných Židů (srov. Ez 8,1). Posadili se před ním a patrně chtěli slyšet, co Bůh říká do jejich situace. Na první pohled to jistě vypadalo pěkně. Zdálo se, že přišli lidé, kteří chtějí naslouchat Bohu. Tak to vlastně může vypadat i v nejrůznějších církevních shromážděních dneška. Lidé přijdou a posadí se, aby si vyslechli kázání. Bůh se ale nedívá pouze na to, co je před očima lidí. Bůh hledí k našemu srdci (srov. 1S 16,7). Bylo tomu tak i tehdy, když za Ezechielem přišli představitelé Božího lidu.

Když usedli, zaznělo k proroku slovo Hospodinovo o modlách v srdcích posluchačů. Český ekumenický překlad tu ve verši 3 používá výraz „hnusné modly“. Bible kralická používá výraz „ukydané bohy“. Zde použité hebrejské slovo (GILLŮLÍM) je příbuzné se slovem označujícím výkaly (H. GÉL). Už v pojmenování oněch model je obsažena myšlenka nečistoty. Srdce těchto lidí nebylo cele při jejich Bohu. Nespolehali cele na Hospodina. V jejich životech byli ještě jiní bohové, od nichž čekali pomoc a útěchu. Onou nepravostí, kterou před sebe kladou jako překážku, může být právě tato jejich vnitřní rozpolcenost. I srdce nás křesťanů mohou být rozdělena, takže se nespoleháme cele na Pána Ježíše Krista. Můžeme se spoléhat i na to, že jsme celkem slušní lidé. Můžeme se spoléhat na své úspory a vědomosti, na lidi, které známe. Atd. Prostě nejsme na Krista upnutí úplně. Čekáme záchranu ještě odjinud.

Bůh se proroka ptá, zda má takovým lidem dávat odpověď na otázky. Vidíme tu, že na našem vnitřním postoji velmi záleží. Postoj našeho srdce totiž určuje, co všechno nám Bůh může říct (Ž 25,14; Př 3,32). Bůh se jistě nebude svěřovat těm, kdo mu zcela nedůvěřují. Čím důsledněji se spoléháme na Krista, tím otevřenější k nám Bůh může být. Máme-li však kromě Krista stále ještě jiné opory (podobně jako oni tehdy měli ty „ukydané bohy“), nemůžeme počítat s Boží otevřeností vůči nám.

Bůh dá modlářům odpovídající odpověď (verše 4-5)

Bůh dá pokryteckým tazatelům vhodnou, odpovídající, odpověď. Boží odpověď bude odpovědí na stav jejich srdce, které se drží model. Ani my nemůžeme čekat od Boha jinou než vhodnou odpověď. Odpovídající odpověď. Odpověď odpovídající našemu skutečnému vnitřnímu postoji. Lid tak bude polapen svým vlastním srdcem. Dopadne na něj jeho vlastní špatný postoj. Bůh se prostě nedá zneužít pro jejich sobecké zájmy. Skrze proroka Jeremjáše Bůh říká: „*Dřevu říkají: »Ty jsi můj otec« a kameni: »Ty jsi mě zplodil«, a ke mně se obracejí zády, nikoli tváří. Ve zlý čas volají: »Povstaň a zachraň nás!« Kde jsou tví bohové, které sis udělala? Ať vstanou a zachrání tě ve zlý čas, vždyť máš tolik bohů kolik měst, Judo.*“ (Jr 2,27-28 ČEP) Navenek to mohlo vypadat, že chtějí naslouchat Bohu. Vnitřně ve svém srdci však byli Bohu odcizeni. Příčinou odcizení bylo právě jejich spoléhání na modly. Příčinou našeho odcizení od Boha je, když se nespoleháme cele na Pána Ježíše Krista. I v takovém stavu sice stále ještě můžeme zpívat zbožné písně, modlit se a číst z Bible, vnitřně však zůstáváme Bohu odcizeni.

Výzva k pokání a varování nekajícím (verše 6-8)

Pro chovatele model v řadách svého lidu má Bůh jednu základní výzvu: „Obráťte se ...“ (v. 6 ČEP) Měli se obrátit k Bohu a odvrátit se od svých bůžků. Prakticky to pro ně mohlo znamenat, že se zbaví všech modloslužebných předmětů (sošek bůžků apod.). Pro nás to může znamenat například to, že odložíme svoji zášť vůči někomu.

Každému nekajícímu tu Bůh hrozí, že se proti němu sám postaví. Takový nekající člověk se stane odstrašujícím příkladem pro ostatní. Bůh ho odstraní ze svého lidu. Možná i my známe nějaké odstrašující příklady. Příklady lidí, kteří dlouho působili dojmem upřímných křesťanů. A pak se něco stalo a dnes jsou daleko od Boha (srov. Žd 6,4-6).

Může trvat dlouhou dobu, než se projeví stav něčího srdce. Někdy se to ukáže až na posledním soudu (srov. 1Tm 5,24-25). Bohu se však nikdo nebude posmívat. Co člověk zaseje, to také sklídí (viz Ga 6,7-8). Opět se tu objevuje věta, která je jakýmsi refrénem knihy Ezechiel: „*I poznáte, že já jsem Hospodin.*“ (v. 8) I v tomto případě jde Bohu o to, aby byl poznán takový, jaký skutečně je. Bůh všem ukáže, že není jako modly, kterých člověk může mít mnoho najednou. Jediný živý Bůh je žárlivý a chce celé naše srdce.

Výchovný účel Božích soudů (verše 9-11)

Bůh zde předvídá i situaci, že nějaký prorok se dá svést k tomu, aby pokrytcům radil, aby jim předával „Boží slovo“. Takový prorok bude potrestán stejně jako pokrytec, který se přišel ptát. Zde se dotýkáme jednoho z tajemství Bible. Bůh tu totiž říká, že takového proroka sám svedl k tomu, že dal odpověď. Jde tu snad o podobné Boží jednání jako v případě krále Achaba. Hospodin kdysi vložil zrádného ducha do úst proroků, kteří králi prorokovali. Udělal to proto, aby krále zlákal do bitvy, kde měl padnout (viz 1Kr 21,20-23). Bůh sám vystavil proroka zkoušce, která odhalila, co bylo v jeho srdci.

Ve verši 11 se dovídáme o Božím výchovném záměru. Proč Bůh dopouští, aby na lidi jako bumerang dopadaly jejich vlastní hříšné postoje. Proč dopouští, že nikdy nemáme nedostatek odstrašujících příkladů? Chce, aby jeho lid už nebloudil. Chce, aby si jeho lid konečně uvědomil, že nelze míchat víru v modly s vírou v Hospodina. Boží touhou je, aby jeho lid byl opravdu jeho lidem a On byl opravdu jeho Bohem. Tak Bůh touží po židovském národě. Tak Bůh touží i po lidu nové smlouvy, kterým je církev Ježíše Krista. Od kterých model se potřebujeme odvrátit my?

Otázky k zamyšlení a rozhovoru:

Co všechno nám může překážet ve vnímání Božího slova?

Jaké další projevy návratu ke Kristu (kromě odložení zášti) vás napadají?